

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou v právní věci

žalobkyně: **L. M.**
zastoupená JUDr. Martinem Köhlerem, advokátem
se sídlem Vysoká 149/4, 460 10 Liberec

proti
žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. listopadu 2021, č. j. KULK 77976/2011,
OSH 821/21-2/67.1/21200/NL,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Turnov, č. j. OD/21/20473/PRS ze dne 16. 7. 2021, jímž byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s § 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona. Za

toto jednání byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 25 000 Kč podle § 125c odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu, zákaz řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč.

2. Tohoto přestupku se měla žalobkyně dopustit tím, že dne 5. 3. 2021 v 15:30 hodin řídila bez řidičského oprávnění motorové vozidlo tovární značky Škoda Karoq, registrační značky xx, v katastru obce Svijany, na sjezdu na silnici D10 ve směru na Prahu, kde byla zastavena policejní hlídkou a ta lustrací zjistila, že žalobkyně měla blokaci řidičského oprávnění pro všechny skupiny vozidel, když měla v době ode dne 21. 8. 2018 do dne 21. 8. 2019 vysloven zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Žalobkyně po skončení trestu zákazu činnosti nepožádala o vrácení řidičského oprávnění u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně ve včas podané žalobě namítala, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Existenci jejího naplnění se správní orgán dle žalobkyně nezabýval, ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejsou uvedeny žádné konkrétní skutkové okolnosti nasvědčující závěru, že by žalobkyně svým jednáním materiální znak přestupku naplnila. Dle žalobkyně je však nutné i tuto stránku přestupku vždy prokázat. V žalobě žalobkyně citovala rozhodnutí správního orgánu prvního stupně z části úvahy o správním trestu, který konstatoval, že „v silničním provozu tedy není tak nebezpečná jako osoba, která ŘO nikdy nevlastnila“. K tomu poukazovala na to, že nebylo shledáno konkrétní porušení či ohrožení zájmu, chráněného zákonem.
4. Dle žalobkyně její případ objektivně nedosahuje vyššího, než zcela nepatrného stupně nebezpečnosti, resp. nevykazuje společenskou nebezpečnost téměř žádnou. Proto nelze jednání žalobkyně kvalifikovat jako přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu.
5. Závěrem žalobkyně navrhla zrušit žalované rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval průběh správního řízení a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný uvádí, že žalobkyně nezpochybňuje skutečnost, že se dané jednání žalobkyně událo tak, jak je popsáno v napadeném rozhodnutí, pouze zpochybňuje naplnění materiálního znaku předmětného přestupku. K uvedené žalobní námitce žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se k argumentům žalobkyně vyjádřil, přičemž na tomto vyjádření i nadále trvá.
7. Žalobu navrhl jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). O věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť byly splněny podmínky ust. § 51 s.ř.s.
9. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 5. 3. 2021 bylo vyhotoveno oznámení přestupku, následně doplněné úředním záznamem. V úředním záznamu je uvedeno, že řidička

policejní hlídce sdělila, že si řidičský průkaz zapomněla v místě bydliště. Následnou lustrací bylo potvrzeno, že řidička není držitelem patřičného řidičského oprávnění z důvodu předchozího (již skončeného) zákazu činnosti řízení motorových vozidel. Dále je ve správním spisu založena evidenční karta řidičky ze dne 29. 3. 2021 (žalobkyně), ve které má evidovány 2 záznamy v přestupcích, zákaz činnosti od 21. 8. 2018 do 21. 8. 2019, blokaci řidičského oprávnění od 21. 8. 2018 do neuvedeného data.

10. Dne 16. 7. 2021 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uznal žalobkyni vinnou z přestupku. Na str. 3 rozhodnutí se vyjadřuje k námitce žalobkyně ohledně absence materiální stránky přestupku, když popisuje, že „k naplnění formálního znaku přestupku došlo. Ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu říká, že řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel. Obviněná sice v minulosti získala řidičské oprávnění, ale protože závažným způsobem porušila pravidla silničního provozu na pozemních komunikacích, byl jí vysloven zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Je pravdou, že doba zákazu činnosti již uplynula, a byly dány předpoklady pro navrácení řidičského oprávnění obviněné, ale jmenovaná si poté nezažádala o navrácení řidičského oprávnění u příslušného úřadu obce s rozšířenou působností a nesplnila povinnosti s tímto navrácením spojené. Jedná se o prokázání zdravotní a psychické způsobilosti k řízení motorových vozidel a vzhledem k tomu, že ode dne právní moci rozhodnutí, jímž došlo k uložení trestu zákazu řízení motorových vozidel, uplynul více než rok, jmenovaná se také musí podrobit přezkoušení z odborné způsobilosti. Nelze tedy tvrdit, že se v tomto případě jedná pouze o formální nedostatek, spočívající ve faktickém nedržení ŘP. K formálním znakům přestupku správní orgán dále uvádí, že k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění (ust. § 15 zákona o odpovědnosti za přestupky). Dále je splněna i ta podmínka, že skutek je výslovně označen za přestupek v zákoně, a to konkrétně v ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu“.
11. Odvolací orgán vydal dne 17. 10. 2019 napadené rozhodnutí. K materiálnímu znaku přestupku se vyjádřil na str. 6 a 7. K místu spáchání přestupku pak na str. 8, třetí odstavec.
12. Skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, naplní fyzická osoba tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění. Dle § 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona pak řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel. Dle § 94a téhož zákona platí, že držitel řidičského oprávnění **pozbyvá řidičské oprávnění** dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.
13. Pro právní hodnocení případu lze připomenout i § 82 zákona o silničním provozu, dle kterého řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která je (mimo jiné) zdravotně a odborně způsobilá k řízení motorových vozidel, dále § 87 a odst. 3 zákona o silničním provozu, dle kterého se dopravně psychologickému vyšetření musí podrobit osoba, která žádá o vrácení řidičského oprávnění, které pozbyla v důsledku uloženého trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel. Dle § 102 odst. 1 zákona o

silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a, o jeho vrácení po výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel. Dle odst. 5 platí, že pokud ode dne právní moci rozsudku nebo rozhodnutí, jímž došlo k uložení trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel (...), uplynul více než jeden rok, musí žadatel prokázat zdravotní a odbornou způsobilost. Dle odst. 6 pak platí, že žadatel musí prokázat psychickou způsobilost, pokud žádá vrácení řidičského oprávnění, které pozbyl v důsledku uloženého (správního) trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

14. Zákon v rámci zmíněné skutkové podstaty předmětného přestupku tedy nijak nediferencuje osoby, jež nikdy neměly příslušné řidičské oprávnění od osob, které jej v důsledku trestu (ať již správního či trestního) pozbyly. Obě skupiny jsou rovnocennými pachateli téhož přestupku se stejnou zákonnou sazbou příslušných správních trestů. Zákon o silničním provozu chrání bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, tedy důležitý společenský zájem. Činí tak mimo jiné tím, že v § 3 odst. 3 písm. a) vyžaduje, aby motorová vozidla řídili držitelé příslušných řidičských oprávnění. Tato striktní konstrukce zákona obecně chrání společnost před osobami, které nemají dostatečné schopnosti a předpoklady pro řízení motorových vozidel a mohou být hrozbou pro bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
15. Zákonodárce nepochybně považoval řízení motorových vozidel bez řidičského oprávnění za společensky škodlivé, pakliže ho za přestupek v zákoně označil. Správní orgány ve svých rozhodnutích zcela správně vycházely z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že naplnění formálních znaků přestupku má v běžných případech za následek rovněž naplnění alespoň nepatrné míry společenské škodlivosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, a rozsudek téhož soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014 – 32; odkazovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz). Přestože žalobkyně namítá chybějící chráněný zájem společnosti, nelze s touto argumentací souhlasit; ba naopak krajský soud poukazuje na zájem společnosti na dodržování právních předpisů, tím více ve vztahu k osobám, které se v minulosti dopustily závažnějšího porušení pravidel silničního provozu, pročez jim byl uložen zákaz řízení motorových vozidel, mající rovněž za následek pozbytí řidičského oprávnění.
16. Žalobkyně poukazovala na nepatrnou (pokud vůbec nějakou) společenskou škodlivost svého jednání. S tímto pohledem nemůže krajský soud souhlasit, a to ani v případě, kdy byla žalobkyně v minulosti držitelkou řidičského oprávnění. Předně je nutné zdůraznit, že se u daného druhu protiprávního jednání z podstaty jedná o typový druh společenské škodlivosti, neboť nelze například na rozdíl od přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti zohledňovat míru, v jaké byl právem chráněný zájem porušen či ohrožen. Pokud by zdejší soud přijal argumentaci žalobkyně, v podstatě by to znamenalo, že dané protiprávní jednání nelze za uvedených okolností vůbec postihovat, což by nereflektovalo úmysl zákonodárce, resp. právní konstrukci, na které je pozbytí a opětovné získání řidičského oprávnění založeno. Stejně tak Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 8. 1. 2013, č. j. 3 As 42/2012-35 zdůvodnil, proč je třeba projednávaný přestupek považovat za závažný: „řízení vozidla bez řidičského oprávnění vždy spadá do kategorie nebezpečného a nezodpovědného chování lidí v silničním provozu. Z

daného rozpětí sankcí tedy logicky vyplývá, že zákonodárce nepovažoval žádný případ jízdy bez řidičského oprávnění za bagatelní, nýbrž vždy za společensky velmi nebezpečný, a proto také zvolil rozpětí sankcí s vysokou spodní hranicí.“

17. V této souvislosti lze navíc poukázat na skutečnost, že ohrožení právem chráněného zájmu v těchto případech a priori nespočívá pouze v presumované absenci či oslabení řidičských dovedností a schopností, přestože dotčená právní úprava předvídá, že v některých případech bude zdravotní a odborná způsobilost žadatele o navrácení řidičského oprávnění v rámci samostatného správního řízení posuzována (ust. § 102 odst. 5 a 6 zákona o silničním provozu). Účelem právní úpravy odevzdání a opětovného získání řidičského průkazu, jakožto osvědčení svého druhu, je totiž také zajištění efektivního provádění silniční kontroly ze strany policie, která může v individuálních případech snadno ověřit, zda je daná osoba držitelem řidičského oprávnění, a to bez nutnosti provádění lustrace v příslušných evidencích (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 34/2012 – 35).
18. Krajský soud proto ve shodě se správními orgány shledal, že žalobkyně skutkovou podstatu projednávaného přestupku naplnila. Skutečnost, že uplynula doba zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, není událostí, jež by z neplatného řidičského průkazu sama o sobě učinila průkaz platným. V případě uplynutí zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel na dobu nejméně 6 měsíců, což je případ žalobkyně, je povinností žadatele rovněž prokázat psychickou způsobilost dle § 102 odst. 6 zákona o silničním provozu. Nic z toho však žalobkyně neučinila. I z dikce zákona je zřejmé, že v době, kdy žalobkyně řídila, aniž by požádala o obnovení řidičského oprávnění, nešlo pouze o fyzické nedržení řidičského průkazu jakožto osvědčení svého druhu, ale o nenaplnění podmínek pro řízení motorového vozidla.
19. Nejvyšší správní soud dále opakovaně judikuje (rozsudek ze dne 14. 12. 2009, čj. 5 As 104/2008-45, rozsudek ze dne 6. 1. 2012, čj. 5 As 106/2011-77, a rozsudek ze dne 27. 9. 2012, čj. 1 As 118/2012-23), že až „*pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.*“ Z právě uvedeného vyplývá, že **korekce přes materiální stránku přestupku je vyhrazena jen případům výjimečným, s mimořádně nízkou škodlivostí pro společnost.**
20. Objektivní stránka daného přestupku nespočívá, jak žalobkyně mylně uvádí, primárně v minimalizaci ohrožení ostatních účastníků provozu, nýbrž již v porušení nebo ohrožení zájmu společnosti na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Tato bezpečnost a plynulost silničního provozu je pak upravena v zákoně o silničním provozu. Soud proto považuje za důležité zdůraznit, že druhovým objektem všech dopravních přestupků je již samotná bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.
21. Krajský soud uzavírá, že ze spisové dokumentace je zřetelné, že žalovaný přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Žádné z uvedených námitek žalobkyně tedy přisvědčit nemohl.

V. Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na shora uvedené proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 19. prosince 2022

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně